

Zákon o pojišťovnictví Správa pojišťovny

Obsah

1. Regulace pojišťoven
2. Provozování pojišťovací činnosti v České republice
3. Správa pojišťovny
4. Dohled v pojišťovnictví
5. Související úprava

1. Regulace pojišťoven

Právní normy České republiky

- **Zákon o pojišťovnictví – 277/2009 Sb.**
- **Vyhlášky ČNB**
 - Vyhláška č. 305/2016 Sb., o předkládání výkazů pojišťovnami a zajišťovnami České národní bance – novela od 1.1.2022 vyhl. č. 289/2021 Sb.
 - Vyhláška č. 306/2016 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví
 - Vyhláška č. 307/2016 Sb., o žádostech podle zákona o pojišťovnictví
- **Dohledová úřední sdělení a benchmarky ČNB**

<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/dohledova-uredni-sdeleni-a-benchmarky/>

Regulace Evropské unie

Směrnice Solvency II

Směrnice Evropského parlamentu a Rady [2009/138/ES](#) ze dne 25.11.2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solvency II), ve znění směrnice [2011/89/EU](#), [2012/23/EU](#), [2013/58/EU](#) a [2014/51/EU](#).

<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0138&from=CS>

Obecné pokyny EIOPA

European Insurance and Occupational Pensions Authority

<https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/35

Nařízení ze dne 10. října 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solvency II)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0035&from=EN>

Nařízení v přenesené pravomoci a prováděcí nařízení

<https://www.cnb.cz/cs/dohled-financi-trh/legislativni-zakladna/pojistovny-zajistovny-a-pojistovaci-zprostredkovatele/pravni-predpisy/narizeni-o-obezretnostnich-pozadavcich-na-pojistovny-a-zajistovny-a-dalsi-provadedci-narizeni/>

Pojištění nebo zajištění?

Pojišťovna

Pojišťovací činností je **přebírání pojistných rizik na základě uzavřených pojistných smluv a plnění z nich**, přičemž součástí pojišťovací činnosti jsou činnosti přímo vyplývající z povolené pojišťovací činnosti - vznik pojištění a jeho správa, likvidace pojistných událostí, poskytování asistenčních služeb, investování, uzavírání smluv pojišťovnou se zajišťovnami o zajištění závazků pojišťovny vyplývajících z jí uzavřených pojistných smluv a činnost směřující k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků

Zajišťovna

Zajišťovací činností je přebírání pojistných rizik na základě uzavřených smluv, kterými se **zajišťovna zavazuje poskytnout pojišťovně ve sjednaném rozsahu plnění, nastane-li nahodilá událost ve smlouvě blíže označená, a pojistitel se zavazuje platit zajistiteli ve smlouvě určenou část pojistného (dále jen „zajistné“)** z pojistných smluv uzavřených pojistitelem, které jsou předmětem této smlouvy (dále jen „zajišťovací smlouva“), plnění z těchto smluv a uzavírání zajišťovacích smluv mezi zajistiteli

Činnosti mimo regulaci pojišťovnictví

Vzájemné pojišťovny

Vyžaduje se členský příspěvek a plnění se mění podle dostupných zdrojů

Asistenční společnosti

Poskytnutí pomoci v případě poruchy nebo nehody vozidla

§ 2 ZPOJ

- Nemocenské, důchodové, penzijní, zdravotní pojištění
- Garanční fondy
- EGAP

2. Provozování pojišťovací činnosti

Základní členění

Tuzemská pojišťovna

- právnická osoba se sídlem na území České republiky, které bylo Českou národní bankou uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti

Pojišťovna z jiného členského státu

- právnická osoba se sídlem na území jiného členského státu EU, které bylo v tomto jiném členském státě uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti
- pobočka nebo přeshraniční poskytování služeb

Pojišťovna z třetího státu

- právnická osoba se sídlem na území třetího státu (ne EU), která je v souladu s právem země svého sídla oprávněna provozovat pojišťovací činnost a má povolení ČNB

Struktura poskytovatelů pojištění v ČR

Pojišťovny a zajišťovny

Pojišťovny a pobočky zahraničních pojišťoven 41

Zajišťovny 1

Zahraniční pojišťovny a pobočky pojišťoven poskytující
přeshraniční služby v ČR 816

Pojišťovny a pobočky v ČR

Stav k 20.10.2021, celkem nalezeno subjektů [41]:

IČO	Obchodní název subjektu	Adresa sídla / bydliště				Datum od
	Příjmení jméno / (tituly)	Ulice	Město, obec	PSČ	Země	
47115971	Allianz pojišťovna, a.s.	Ke Štvanici 656/3	Praha	18600	CZ	23.12.1992
05568633	Atradius Crédito y Caución S.A. de Seguros y Reaseguros, pobočka pro Českou republiku	Karolinská 661/4	Praha	18600	CZ	19.08.2016
27633900	AWP P&C Česká republika - odštěpný závod zahraniční právnické osoby	Jankovcova 1596/14b	Praha	17000	CZ	01.01.2007
25080954	BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.	Boudníkova 2506/1	Praha	18000	CZ	11.10.1996
27893723	Chubb European Group SE, organizační složka	Pobřežní 620/3	Praha	18600	CZ	21.03.2007
04485297	Colonnade Insurance S.A., organizační složka	Na Pankráci 1683/127	Praha	14000	CZ	17.09.2015
27941906	COMPAGNIE FRANCAISE D' ASSURANCE POUR LE COMMERCE EXTERIEUR organizační složka Česko	náměstí I. P. Pavlova 1789/5	Praha	12000	CZ	19.05.2004
27245322	Credendo - Short-Term EU Risks úvěrová pojišťovna, a.s.	Na Pankráci 1683/127	Praha	14000	CZ	24.06.2005
70099618	Česká kancelář pojistitelů	Milevská 2095/5	Praha	14000	CZ	01.05.2004
63998530	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	Pobřežní 665/23	Praha	18600	CZ	06.11.1995
45534306	ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458	Pardubice	53002	CZ	17.04.1992
03450872	D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR	Vyskočilova 1481/4	Praha	14000	CZ	18.09.2014
25073958	Direct pojišťovna, a.s.	Nové sady 996/25	Brno	60200	CZ	03.09.1996
61858714	ERGO pojišťovna, a.s.	Vyskočilova 1481/4	Praha	14000	CZ	22.09.1994
49240196	ERV Evropská pojišťovna, a. s.	Křížkova 237/36a	Praha	18600	CZ	23.04.1993
24181161	EULER HERMES SA, organizační složka	Voctářova 2497/18	Praha	18000	CZ	20.10.2011
45279314	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	Vodičkova 701/34	Praha	11000	CZ	01.06.1992
11737379	Fortegra Europe Insurance Company Limited, pobočka Česká republika	Roztylská 1860/1	Praha	14800	CZ	24.03.2021
45272956	Generali Česká pojišťovna a.s.	Spálená 75/16	Praha	11000	CZ	01.05.1992
60192402	HALALI, všeobecná pojišťovna,a.s.	Jungmannova 32/25	Praha	11000	CZ	11.11.1993
46973451	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Římská 2135/45	Praha	12000	CZ	11.11.1992
27636062	HDI Versicherung AG, organizační složka	Jugoslávská 620/29	Praha	12000	CZ	22.11.2006
28225619	INTER PARTNER ASSISTANCE, organizační složka	Hvězdova 1689/2a	Praha	14000	CZ	21.03.2007
63998017	Komerční pojišťovna, a.s.	Karolinská 650/1	Praha	18600	CZ	01.09.1995
47116617	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	Pobřežní 665/21	Praha	18600	CZ	01.03.1993

Zobrazeny záznamy od 1. do 25. [z celkových 41 záznamů].

Jednotný evropský pas

1 povolení

- Povolení udělené orgánem dohledu pojišťovně je platné pro všechny členské státy a opravňuje ji k provozování pojišťovací činnosti nebo zajišťovací činnosti na území jiného členského státu, a to buď prostřednictvím pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby

1 orgán dohledu

- Pojišťovna podléhá dohledu orgánu svého domovského státu
- Výjimka § 110 a 111 POJ

Notifikace služeb

- Pojišťovna předem oznamuje orgánu dohledu domovského státu záměr poskytovat služby na území jiného členského státu. Orgán dohledu informuje orgány jiného členského státu. Pojišťovna může začít poskytovat služby až po uplynutí lhůty stanovené ZPOJ

Pobočka pojišťovny v ČR

Oznaceni odstěpného závodu:	AWP P&C Ceska republika - odstěpný zavod zahranični právnické osoby
Sídlo:	Praha 7, Jankovcova 1596/14b, PSČ 17000
Identifikační číslo:	276 33 900
Právní forma:	Odštěpný zavod zahraniční právnické osoby
Předmět podnikání:	<p>provozování pojišťovací činnosti na území České republiky v souladu s rozhodnutím České národní banky ze dne 22. listopadu 2006 (č.j. 2006/7984/550) a ze dne 20.prosince 2006 (č.j. 2006/9013/550), kterými bylo společnosti Elvia Reiseversicherungs-Gesellschaft AG uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky, prostřednictvím pobočky, organizační složky, pro odvětví 1, 2, 3, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16 a 18 neživotních pojištění podle části A, přílohy č.1 Dohody mezi Evropským hospodářským sdružením a Švýcarskou konfederací o přímém pojištění jiném než životním, ze dne 10.10.1989 (publikovaná v Official Journal L 205, 27/7/1991), a části B Přílohy č.1 k zákonu č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (Odvětví neživotního pojištění) č.1,2,3,7,9,13,15,16,17,18 a podle pojistné licence je registrován regulátorem pojišťovnictví Francouzské republiky "Autorité de Controle Prudential" (ACP) a notifikován ACP</p> <p>Provozování zajišťovací činnosti na území České republiky ve smyslu ustanovení § 3, odst. 3, věta druhá, zákona č. 363/1999 Sb., zákon o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.</p>
Vedoucí odstěpného závodu:	AGNIESZKA KRUPA, dat. nar. 26. září 1973 Zalesie Górne, Ustanów, Srodkowa 6, Polská republika
Zřizovatel - zahraniční osoba:	AWP P&C,SA 93400 Saint-Ouen, 7, Rue Dora Maar, Francouzská republika Registrační číslo: 519 490 080 O.R.Bobigny Právní forma: akciová společnost

Tuzemská pojišťovna

Forma pojišťovny

- akciová společnost - POUZE zaknihované akcie pro hlasovací práva
- družstvo
- sídlo na území České republiky.
- obchodní firma musí obsahovat „pojišťovna“ x ochrana názvu
- nesmí být neomezeně ručícím společníkem

Odvětví pojištění

Životní

Příloha 1 část A ZPOJ

Odvětví I- IX

I. Pojištění

a) pro případ smrti, pro případ dožití ...

b) Důchodu

c) Pojištění úrazu a nemoci jako doplňkové pojištění

Neživotní

Příloha 1 část B ZPOJ

Odvětví 1 - 18

1. Úrazové pojištění

2. Pojištění nemoci

3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech

8. Pojištění škod na majetku

17. Pojištění právní ochrany

Zákaz souběžného provozování životního a neživotního pojištění

Životní/neživotní pojišťovna

Tuzemské pojišťovně nelze udělit povolení k souběžnému provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví životních pojištění a neživotních pojištění.

Kompozitní pojišťovna

Pojišťovna které bylo před 1. dubnem 2000 uděleno povolení k souběžnému provozování pojištění podle pojistných odvětví životních a neživotních pojištění, je oprávněna provozovat souběžně tyto činnosti za podmínky jejich odděleného řízení. Činnost pojišťovny nesmí vést k tomu, aby souběžným provozováním pojištění podle pojistných odvětví životních a neživotních pojištění byly poškozovány zájmy pojistníků, pojištěných a jiných osob s právem na plnění z pojištění.

3. Správa pojišťovny

Povolení/ předchozí schválení ČNB

- **Získání licence**

- žádost o licenci, elektronicky, náležitosti upravuje vyhláška
- základní kapitál, původ zdrojů, obchodní plán, klíčové osoby, osoby s kvalifikovanou účastí
- ČNB rozhodne do 6 měsíců od podání úplné žádosti

- **Změna**

- pokud nepodléhá pouze informační povinnosti
- změna rozsahu činnosti – např. odvětví, převod kmene
- snížení základního kapitálu, přeměna
- nabytí/změna kvalifikované účasti na pojišťovně – 60 dní x nemožnost vykonávat hlasovací práva

Oznámení ČNB

- **Zřízení pobočky/přeshraniční poskytování služeb**
- **Důležité skutečnosti**
 - klíčové osoby
 - auditor
 - změna stanov
 - pozvánka na valnou hromadu a zápis
- **ČNB má možnost nesouhlasit**
 - klíčové osoby
 - auditor

Uvěřňování informací

- **Výkazy a informace o pojišťovně**
 - Finanční výkazy čtvrtletně
 - Informace o pojišťovně, složení akcionářů a skupině
- **Účetní závěrka ověřená auditorem**
 - 30.4.
 - předkládá se ČNB
- **ORSA**
 - Zpráva o solventnosti a finanční situaci

Klíčové osoby

- osoba, která skutečně řídí pojišťovnu nebo kontroluje činnost pojišťovny - představenstvo, správní rada, dozorčí rada
- osoba odpovědná za řízení rizik, kontrolu zajišťování shody s předpisy (compliance), vnitřní audit nebo pojistněmatematické činnosti
- osoba odpovědná za výkon jiné činnosti určené pojišťovnou jako klíčové
- způsobilá a důvěryhodná a nesmí být ve střetu zájmů
- ČNB – sdělení k posouzení vhodnosti osob - <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/dohledova-uredni-sdeleni-a-benchmarky/>

Základní požadavky

- provozuje pojišťovací činnost v rozsahu uděleného povolení
- jiné činnosti nevykonává
- odborná péče a obezřetnost
- funkční a účinný řídicí a kontrolní systém – vyhláška
- vlastní posuzování rizik a solventnosti
- pravidla pro externí zajištění činnosti
- oceňování aktiv, rezervy, investování - obezřetně
- stanovení výše pojistného k zajištění trvalé splnitelnosti závazků
- kapitál – základní, solventnostní a minimální kapitálový požadavek
- obecně pravidla dle ZOK

4. Dohled v pojišťovnictví

Dohled ČNB

Zásady

- v zájmu ochrany pojistníků/pojištěných a s ohledem na zachování finanční stability pojišťovny
- pojišťovny, které v ČR provozují pojišťovací činnost a poskytovatelé outsoucingu
- výkon dohledu nad pojišťovnou z jiného členského státu - § 110 a 111 ZPOJ – ČNB informuje orgán dohledu domovského státu, ČNB může výjimečně uložit pokutu

Předmět dohledu

- soulad činností s uděleným povolením a právem poskytovat služby, hospodaření, technické rezervy, obezřetné investování, výpočet kapitálového požadavku a základního kapitálu, vedení účetnictví, ŘKS
- plnění povinností uložených ČNB, distribuce pojištění
- ČNB pravidelně přezkoumává a vyhodnocuje

Dohled ČNB

Dohled na místě

- z vlastního podnětu ČNB – vyhodnocení informací
- dožádání jiného orgánu
- stanoví předpis - AML

ČNB je oprávněna

- účastnit se jednání orgánů pojišťovny
- vstupovat do prostor
- požadovat informace a doklady

Opatření k nápravě

Obecná opatření

- výzva k nápravě, přiměřená lhůta
- opatření k nápravě, přiměřená lhůta
- uložení pokuty – max. 50 mil Kč

Zvláštní opatření

- změna auditora
- navýšení technických rezerv
- použití zisku k úhradě ztráty nebo zvýšení základního kapitálu, snížení základního kapitálu

Opatření v případě nedostatků ohrožujících splnitelnost závazků

- Ozdravný plán nebo plán krátkodobého financování
- Omezení nebo zákaz volného nakládání s aktivy
- Nucená správa – správce určený ČNB – zvláštní seznam insolvenčních správců
- Pozastavení uzavírání nových smluv
- Převod pojistného kmene
- Omezení pohyblivé složky odměny klíčových osob
- Úprava složení kapitálu
- Zákaz výplaty podílu na zisku
- Navýšení solventnostního kapitálu
- Vydání rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení, není odkladný účinek
- Předběžné opatření

Odnětí povolení

- Předlužení
- Uložené opatření k nápravě nevedlo k obnovení platební schopnosti
- Nesplňuje minimální kapitálový požadavek
- Přemístí sídlo mimo ČR
- Na žádost pojišťovny
- Do 1 roku po udělení povolení nezačnou činnost

5. Související úprava

Povinnosti dle jiných předpisů

AML/FT

Zákon o o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

- životní pojišťovna je tzv. povinná osoba
- identifikace a kontrola klienta
- PEP
- skutečný majitel
- oznámení podezřelého obchodu

Výbor pro audit

Zákon o auditorech

- pojišťovna je tzv. subjekt veřejného zájmu
- zřizuje výbor pro audit
- sleduje účinnost vnitřní kontroly, systému řízení rizik, účinnost vnitřního auditu
- sleduje postup sestavování účetní závěrky a předkládá řídicímu nebo kontrolnímu orgánu doporučení k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví
- doporučuje auditora a sleduje proces povinného auditu

Finanční arbitr – životní pojištění

Zákon č. 292/2002 Sb., o finančním arbitrovi

- K rozhodování sporu spadajícího jinak do pravomoci českých soudů je příslušný též finanční arbitr, jedná-li se o rozhodování sporu mezi spotřebitelem a pojistitelem nebo pojišťovacím zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění, např.
 - spor s pojišťovacím zprostředkovatelem nebo pojišťovnou o náhradu škody způsobenou porušením povinností při sjednávání pojistné smlouvy,
 - spor o platnost pojistné smlouvy nebo jejího ujednání,
 - spor o výši odkupného
- návrh může podat spotřebitel – pojistník, oprávněná osoba - formulář
- řízení dle správního řádu, řízení se nezaplatňuje
- www.finarbitr.cz

Ombudsman ČAP – neživotní pojištění

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

- Kancelář ombudsmana České asociace pojišťoven z.ú. je jedním ze subjektů pověřených Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR k mimosoudnímu řešení spotřebitelských sporů. Je pověřena k řešení spotřebitelských sporů v oblasti pojištění, u nichž není dána působnost finančního arbitra (tj. s výjimkou životního pojištění)
- návrh může podat spotřebitel – pojistník, pojištěný
- neřeší spory poškozených z pojištění odpovědnosti a zákonného pojištění za pracovní úrazy
- řízení se nezpłatňuje
- Ombudsman ČAP nemá kompetenci spor rozhodnout
- <https://www.ombudsmancap.cz>

monika@heresova.cz

Děkuji za Vaši pozornost